

enigt i at være Modstander af offentlig Votering, hvilket stadig er Tilfældet ifølge en af Højesteret under 8. September 1926 afgiven Erklæring, maa man formene, at dette vigtige Spørgsmaal ikke er modent til at løses. Hertil kommer, at den i de 2 Lovforslag foreslaaede Ordning, ifølge hvilken der ogsaa efter Indførelsen af offentlig Votering vedblivende skulde deltage mindst 9 Dommere i Paadømmelsen af en Sag, maa anses for praktisk uigennemførlig, medmindre Højesteretsdommernes Antal blev stærkt forøget.

Foruden de i de 2 tidligere Lovforslag omhandlede Regler indeholder nærværende Lovforslag enkelte nye Bestemmelser, der delvis fremsættes efter Indstilling af Retsplejeudvalget. Blandt de nye Forslag skal kun et enkelt af større Vigtighed her nævnes, nemlig Lovforslagets § 36, 1ste Stykke, hvorefter Grænsen mellem Landsretternes og Underretternes Kompetence i borgerlige Sager forhøjes fra 800 Kr. til 2 000 Kr.

Med Hensyn til de enkelte Paragraffer bemærkes følgende:

Til §§ 1, 5, 6, 22 og 144—46.

De 2 tidligere Lovforslag gik ud paa indtil videre at opretholde Søndre Landsret, saaledes at dens Omraade udvidedes med de fynske Amter. Da man i sin Tid gennemførte Retsplejereformen, blev det Spørgsmaal indgaaende drøftet, om man burde inddele Landet i et større Antal smaa Landsretskredse eller bevare den tidligere Ordning med kun 2 Landsretskredse og 2 store Landsretter. Man valgte det sidste, efter Justitsministeriets Formening med Rette, idet en Række væsentlige Hensyn, som man dog ikke her behøver at komme nærmere ind paa, taler for en saadan Ordning. Allerede nu efter de faa Aars Forløb, i hvilke Retsplejeloven har virket i Praksis, at gaa over til at inddele Landet i et større Antal Landsretskredse vilde derfor være forfejlet og forhastet. Noget saadant tilsigtedes derfor ikke i de to tidligere Lovforslag, idet Vestre Landsrets Omraade helt og Østre Landsrets Omraade i det væsentlige bevaredes ubeskaaret, ligesom Lovforslagenes Regler om udvidet Adgang for Landsretterne til at holde Ret udenfor deres Sæde naturligt forudsætter den gældende Ordning med store Landsretskredse. Oprettelsen og Bibeholdelsen af Søndre Landsret var, set fra disse Synspunkter, kun

begrundet ved Overgangsperiodens Vanskeligheder og nationale Hensyn. Selv med udvidet Omraade vilde Søndre Landsretskreds nemlig kun faa et Indbyggertal af ca. 513 000, og dens Dommertal — Præsidenten iberegnet — foresloges da ogsaa kun sat til 6 i Modsætning til henholdsvis 19 og 12 for Østre og Vestre Landsret. Men en saadan lille Landsret vilde umuligt i Længden kunne hævde en Ligestilling med de 2 store Landsretter.

Man maa imidlertid nu formene, at de nationale Hensyn, der kunde anføres i saa Henseende — Særegenhederne ved Retsforholdene i de sønderjydske Landsdele —, i væsentlig Grad er aftagende og, hvis det er nødvendigt, vil kunne fyldestgøres ved at knytte 1 eller 2 af de for Tiden i de sønderjydske Landsdele ansatte Dommere til Vestre Landsret. Og da hertil kommer, at Anskuelserne i Sønderjylland er delt paa dette Punkt, idet nogle mener, at det er af større Betydning, at den gamle Grænse udslettes, maa de økonomiske Hensyn, som Forholdene nu ligger, blive af afgørende Betydning. Der vil nemlig kunne opnaas en meget væsentlig Besparelse for Statskassen ved Nedlæggelsen af Søndre Landsret, idet dens Omraade vil kunne henlægges under Vestre Landsret, uden at det som Følge heraf bliver nødvendigt at forøge Antallet af Dommere i denne Ret, der ifølge statistiske Oplysninger har et forholdsmæssig betydeligt mindre Arbejde end Østre Landsret. Hensynet til Befolkningen varetages dels ved Lovforslagets § 36, 1ste Stykke, hvorefter Grænsen mellem borgerlige Landsrets- og Underretssager forhøjes fra 800 Kr. til 2 000 Kr., dels ved Lovforslagets §§ 3 m. fl., der hjemler en udvidet Adgang for Landsretterne til at holde Ret udenfor Rettens Sæde.

Man foreslaar herefter, at Søndre Landsret fra Lovens Ikrafttræden, den 1. Januar 1928, nedlægges, og at dens Omraade henlægges under Vestre Landsret, hvis Dommertal — foruden Præsidenten — som hidtil bliver 12. Østre Landsret, der beholder sit hidtidige Omraade, København og Øernes Amter, og som hidtil har virket med en Præsident og 19 Dommere — 17 faste og 2 konstituerede —, foreslaas ligesom i de 2 tidligere Lovforslag normeret med en Præsident og 18 Dommere. Naar man mener at kunne gennemføre den i Forslagets §§ 3 m. fl. foreslaaede udvidede Adgang til at holde Ret udenfor Landsretternes Sæde uden at forøge Lands-